

Q.K.127,33.

(X 2000379)
Q. D. B. V.

Wh
270

Q. D. B. V.
^{Ab}
OMNIBUS,
^{Quotquot}
ARNSTADIA NOSTRA
sine suo foveat.
LITERARUM
PATRONIS
^{Atque}
FAVTORIBUS,

Musis nostris, post habitam de Historiâ Formu-
mulæ Concordiæ Schwartzburgicâ Oratiun-
culam, Valedicturum

WILHELMUM ERNE-
STUM TENTZELIUM,
Greussennatem,

Ad d. XXVII. Septembris,

H. L. Q. C.

Benevoli ac Frequentes
auscultent,

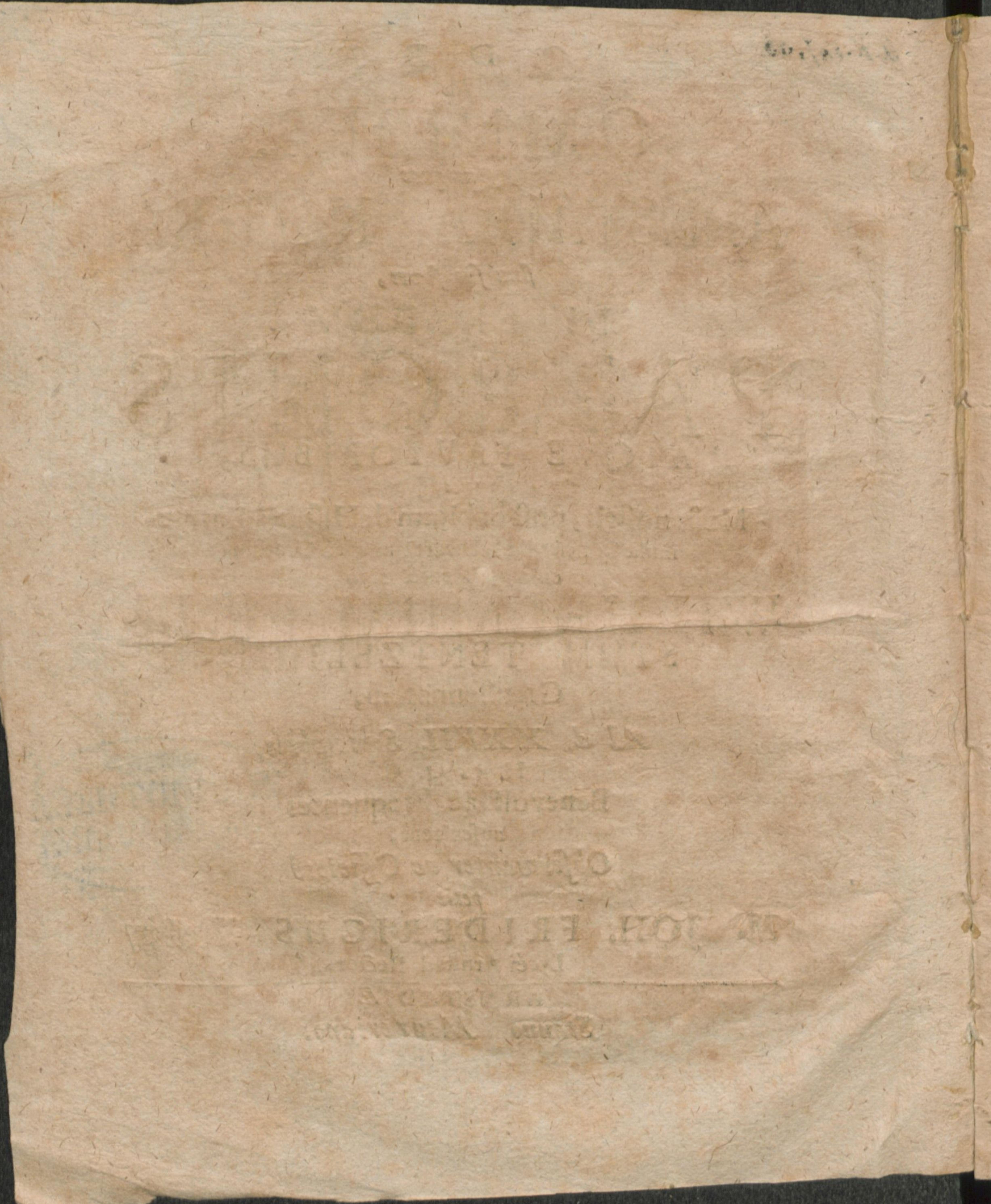
Observanter ac Officiose
petit

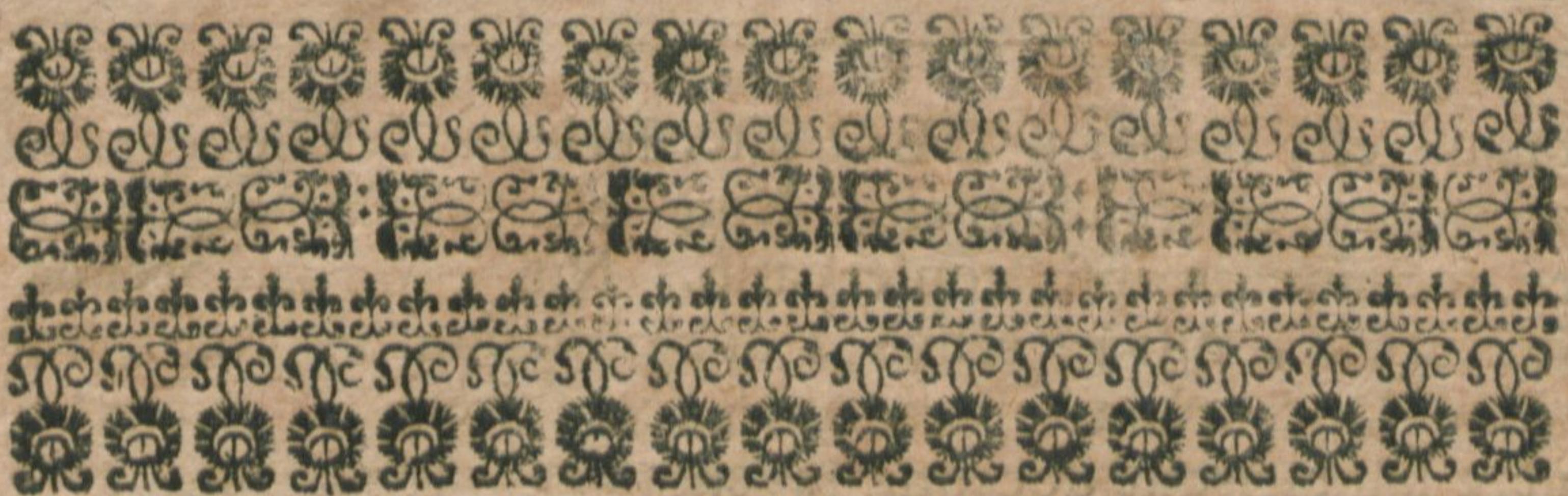
M. JOH. FRIDERICUS Greiber/
Lycéi Arnstad. Rector.

ARNSTADIÆ
Stanno Meureriano.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

Six. Thes.

Uod à D E O ter Optimō
maximo hominum singuli ardē-
tibus precantur votis : ut sibi in
pace quietam liceat agere vitam ;
id ii , qui in Republica vivunt,
nullo non tempore in memori-
am sibi revocent. Præcipuè verò
in Ecclesia Docentes agnoscant,
quod *Basilius* , Vir ille in cognitio-
ne rerum sacrarum omnium seculorum facile princeps,
alicubi ob oculis nobis ponit , ostenditque : *Tam esse opus*
Concordiâ Docentibus , *quam sinistra sit dextra* Effa-
to videlicet hoc optimus ille Theologus innuere volu-
it , quam salutaris res sit inter Doctores Ecclesiæ **Concor-
dia** , & quam horrenda sit **Discordia**. Nec potuit vir ille po-
litioris doctrinæ deliciis expolitisimius utilitatem **Con-
cordiæ** nobis evidentius ostendere , quam cùm simile
trahit à manibus. Ecquis enim ignorat , dextrâ absente,
sinistram nihil in effectum perducere , & vicissim , si-
nistrâ absente , dextram quoque non , ut antea , res su-
as efficere posse ; ita si Doctores Ecclesiæ discordent ,
doctrina in cordibus hominum propagari non potest.
Sane , quicquid in omnibus vitæ partibus boni reli-

(o) 2

quum

quum est, id ubi à DEO discesserimus, soli Concordia
 acceptum referendum est. Hinc est Scholarum, hinc
 est doctrinæ in ipsis conservatio. Nisi enim in docenda
 juventute, nisi in eruenda disciplinarum veritate plu-
 rium Docentium operæ quasi conspirent, nunquam
 vera salutarisque docendi juventutem ratio, nunquam
 artium bonarum veritas retinebitur. Ubi autem Do-
 centium animi inter se conjuncti, idem in erudienda
 juventute sentiunt, idem spectant, idem volunt, ibi &
 juventus bene feliciterque educabitur, & liberales disci-
 plinæ rectè tradentur. Alias Concordia aureæ utilita-
 tes jam afferre temporis & chartæ angustia non permit-
 tit. Hæc ex Concordia, præcipue inter Docentes in Ec-
 clesia si viguerit, profluentia emolumenta, atque ex eo-
 rundem Discordia promanantia documenta divino quodam
 afflatu excitatus prævidit AUGUSTUS, AUGU-
 STUS ille Dux & Septemvir Saxonie, nunquam satis
 celebratus, qui cura ingenti, impensis maximis, studio
 & labore indefessio, auro plane Concordia in Ecclesiis
 Evangelicis constituto tropo, FORMULA CON-
 CORDIAE, tanto superius seculum affecit beneficio,
 ut majori quisquam potuerit nemo. Cùm enim inter
 Theologos Confessioni Augustanæ addictos gliscerent
 dissidia minime vel pauca vel levia, ita ut ipsum Eccle-
 sia Evangelicæ corpus in rimas quasi fatiscere videre-
 tur, atque ita variarum opinionum distinctione con-
 vulsum dissipatumque fluctaret, ut decor illi suus, &
 pacata tranquillitas non satis constaret, malo huic re-
 medium adhibuit efficax atque eximum AUGUSTUS,
 AUGUSTUS ille Dux atque Elector Saxonie, seculi
 prioris celeberrimus Josua, pientissimus Hiskias, religio-
 fissimus Josias, qui publicato Christianæ Concordia
 libro dissuentes Ecclesias coadunavit, atque id effecit.

ut

ut pristinā pace ac tranquillitate Ecclesiæ repurgatae
uti-frui possent.

Sicut autem nullo non tempore Illustrissimi COMITES SCHWARZBURGICI Nostri maximè strenuos cultūs divini se præbuerunt Fautores atque Defensores , ceu id testantur non tantum Episcopi & Archiepiscopi ex hac familia oriundi , sed splendidissimi quoque Canonicatus atque Cœnobia , quæ partim & ipsi propriis fundarunt sumtibus . partim etiam summo studio sarta tecta conservarunt ; ita quoque præcipue superiori seculo post exortam in his terris Evangelii lucem zelus pius & cura eos tenuit indefessa , ut religio pura & sincera conservaretur. Hinc Illustrissimi Comites Schvarzburgici , JOH. GÜNTHERUS , WILHELMVS & ALBERTVS antesignani ferè Comitum fuerunt , qui Formulae Concordiae subscripserunt , Eandem librum Symbolicum agnoscentes. Quin & Illustrissimi Comitis, GÜNTHERI , mandato , 2.0 pietatis pleno. omnes & singuli trium præfecturarum , videlicet Arnstadio- Kevernburgicæ , Gehrenensis & Schvarzburgicæ , Ecclesiarum Pastores , Ludorumque Moderatores , ut die undecimo Februarii , qui dies erat Jovis post Dominicam Sexagesimæ anni 1580. in Curia Arnstadiensi comparerent , citati sunt. Post habitam tamen in templo à Leonhardo Eberhardo , Diacono , ex Epistola Dominicali , concionem omnes Dn. M. CHRISTOPHORVM HELMERICVM , Superintendentem , in Aula Arnstadiensis atrium (die kleine Hoffstube) secuti sunt , ubi Dn. Cancellarius , M. JOH. BORN ERVS , Pastoribus pro obsequio præstito , quod comparuerint , egit gratias. Inde à Dn. Superintendent. habitæ oratio , & postulatum , ut Pastores deliberaarent , quid sibi faciendum putarent , si & ab iudicis

requireretur subscriptio. Lecta deinde subscriptio Illustriss. Comit. Schvvarzburgicorum , cum Præfatione & Summa Formulae Concordiæ à VALENTINO LENGERO , Sch. Arnt. ConRe&t. & MATTHÆO ZIMMERMANNO , Baculario. Post deliberationem Pastores per M. BONAVENTVRAM ALBRECHT , Pastorem Arnstadt. ad D. MARIÆ responderunt, se quidem nullos dubitare Formulae Concordiæ subscribere; ne v. Calvinianis , pacis Ecclesiastice autores fugillantibus , ulteriore calumniandi dent an-
sam , ac si re non ponderata ac minimè deliberatæ subscriptiſſent , inde ſe rogarē humiliamē , quod ſibi hoc de negotio deliberandi , librumque integrum ponderandi tempus benevolè concederetur. Quæ responsio ab iis , qui ſuper hoc negotio Illustrissimorum Comitum nomine cum Pastoribus egerunt , approbata fuit. & Pastores post ſumtum prandium dimiſſi ſunt. Postea Pastores præfecturarum , Schwarzburgicæ , & Gehrenenſis. Königſeæ in ædibus Parochialibus convenerunt , librumque Concordiæ expenderunt ; & quoniam contra analogiam fidei non deprehenderunt quicquam , responſionem unanimis adornarunt , literisque , quarum subscriptio hæc erat : Diener der Christlichen Kirchen in beiden Aemtern Schwarzburg und Gehren ; consignatam sub dato die Mercurii post Dominicam Esto Mihi anni 1580. Dn. Superintendenti transmiferunt , quā absque tergiversatione Libro Concordiæ ſe subscripturos polliciti ſunt. Sed de his omnibus & aliis aget prolixius VALEDICTVRVS Noster.

Is est WILHELMUS ERNESTUS
TENTZELIUS, VIRI MAXIME REVERENDI, Amplissimi atque Excellentissimi
Dn.

DN. JACOBI TENTZELII, SS. Theol.
Doctoris famigeratissimi, Comitatūs Schwvarz-
burgico-Arnstadiensis Superintendentis meri-
tissimi, & Consistorii Schwvarzburgici Assesso-
ris Primarii &c. PATRONI NOSTRI SUM-
M I, Filius non degener. Hic sub sedula & vigili PA-
RENTUM cura, pietate, bonisque moribus & literarum
studiis quā publicē, quā privatim diligenter excultus ab in-
fantia fuit. Patiens laborum, nihil non promptissimè aggres-
sus est, quō in majus provehī studia, suumque locupletari a-
nimum vidit. Vice non simplici in Palæstra Oratoria, modò
Germanicè, modò Latinè, jam Græcè, jam Ebraicè, atque
nunc ligato, nunc soluto stylo perorando se stitit, semper in-
dustriæ laudem consecutus. Nec minus industrium in Palæ-
stra Disputatoria privata, Cursuque Philosophico absolven-
do se e exhibuit, jungens & his studiis notitiam aliarum lin-
gvorum Orientalium, & Theologiaz Positivaz fundamenta so-
lida. Cæterum honestatis ac virtutis auditum, PA-
RENTIBUS pium, Praeceptoribus morigerum, omnibus
modestum se probavit usque. Unde, cùm nunc discedere
anobis, & ad Academiam, tanquam ad uberiorem sapien-
tiaz doctrinæque mercaturam, abire jussus sit, non possumus
non DEI gratiam, largissima studiorum incrementa una cum
omni prosperitate eidem sincero apprecari corde. Faxit
supremum, quod cœlum habitat, Numen, ut per MAGNI
PARENTIS, Maternique Avi, WILHELMI, & Proavi,
POLYCARPI, LYSERORUM, Beatorum, vestigia
feliciter incedens, evadat aliquando non minus Clarissima
Familia, quam ipsius Patriæ ornementum!

De cætero VALE DICTURVS Noster ultimum in
 hac Schola nostra eruditionis Scholasticæ specimen editurus.
Oratione non inconcinna De FORMVLÆ CONCOR-
DIA

DIÆ IN COMITATV SCHWARZBURGI-
CO RECEPTIONE ET PROPAGATIONE
futuro die Jovis, Deo clementer annuente, dicet, & postea
etiam carminibus TEVTONICIS, LATINIS,
GRÆCIS, EBRAICIS, CHALDAICIS AT-
QVE SYRIACIS omnibus de se bene meritis gratias
aget.

*Vos verò, quotquot ARNSTADTIANO-
stram illustratis, ERUDITOS OMNES
ET SINGULOS ed, quâ par est, obser-
vantia & humanitate rogo, velitis haud grava-
tim Vestram Dicturo accommodare operam-
gratissimum id erit MAXIME REVE-
RENDO DN. PARENTI, & nos
redhostimenti loco observantiam, studium, amo-
rem Cuius pollicemur. P. P. Arnstadiæ Do-
minicâ à Festo Trinitatis XV. A. R. S.
cls. Ioc. LXXVII.*

Q.K.127,33.

Q. D.
OMN
ARNSTADI
LITER
PATR
ATQVE F

Musis nostris, post ha
mulæ Concordiæ Se
culam,

WILHELM
STUM T

Greut

Ad d. XX

H.
Benevoli

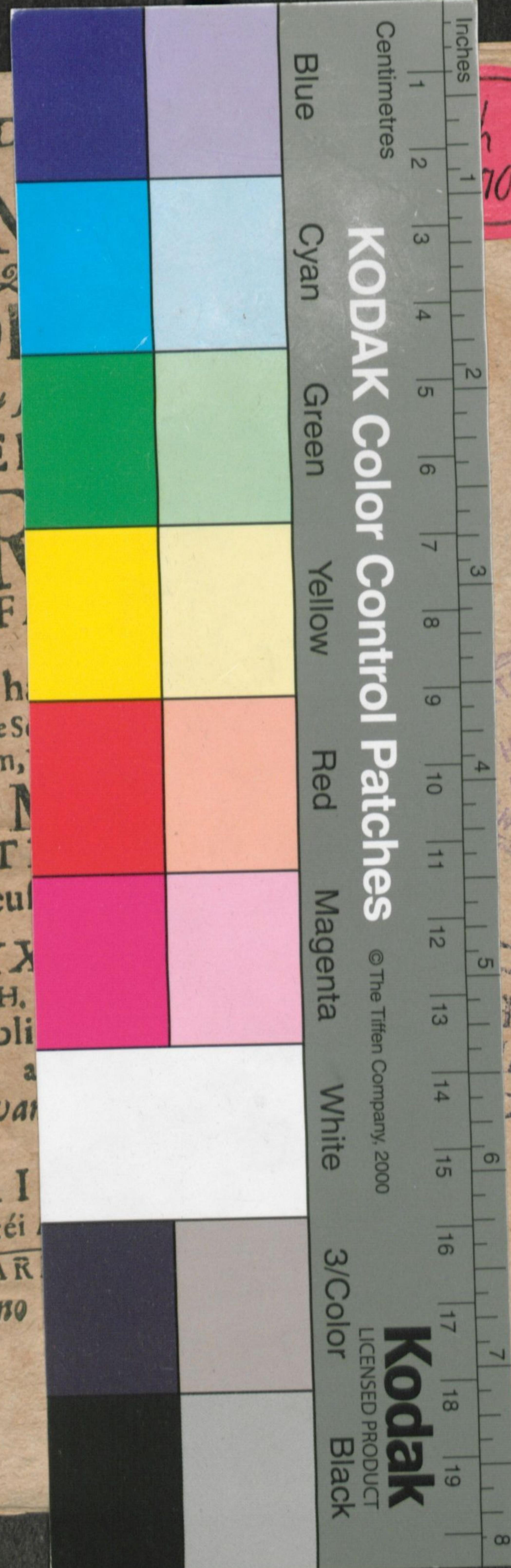
a
Observan

M. JOH. FRI

Lycéi

AR

Stanno

Inches
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

Centimetres
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

KODAK Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2000

Kodak
LICENSED PRODUCT
Black